

Sayı: 13989
Tarih: 14.09.2017

34214

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül Saki

İstanbul Milletvekili

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın son haftalarda ardı ardına yayımladığı hutbelerde, kadınların kılık-kıyafetine müdahale edilmiş, kadınların mirastaki eşitlik hakları "Allah'ın takdir ettiği hakka razı olunması" ifadeleriyle sınırlandırılmış, LGBTİ+'lar ve kadınların eşit yurttaşlık mücadeleleri "fıtrata aykırı sapkınlık" olarak damgalanmıştır. Son hutbede ise aile kurumu üzerinden kadınlara yalnızca "annelik, eşlik ve iffet" rollerini dayatan, toplumsal cinsiyet eşitliğini yok sayan, sanatsal ve kültürel üretimleri dahi "çıplaklık ve teşhircilik" olarak kriminalize eden ifadeler yer almıştır.

Anayasası'nın 10. maddesi, herkesin kanun önünde eşit olduğunu, kadınlar ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu açıkça düzenlemektedir. Yine Anayasa'nın 90. maddesi uyarınca, Türkiye'nin taraf olduğu **CEDAW (Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi)** başta olmak üzere uluslararası insan hakları sözleşmeleri, kanun hükmündedir ve doğrudan uygulanması gerekmektedir. Türk Medeni Kanunu da aile, miras ve kişiler hukukunda cinsiyet temelli eşitsizliği reddetmektedir.

Bütün bu açık anayasal ve uluslararası yükümlülüklerle rağmen, Diyanet hutbelerinin kadınların haklarını hedef alması, şiddeti ve eşitsizliği normalleştirilmesi kabul edilemez. Devletin asli görevi, eşit yurttaşlık ilkesini hayata geçirmek, kadınların ve LGBTİ+'ların haklarını korumaktır. Ancak Diyanet'in bu tutumu, Anayasa'ya ve taraf olunan uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Kadınlar, Türkiye'nin her yerinde erkeklere 'kadınların mallarını gasp edin' diye sözde dini vaaz veren Diyanet'e karşı suç duyurularında bulunmuştur.

Bu bağlamda;

1. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kadınların kıyafetlerine, mirastaki haklarına ve toplumsal rollerine ilişkin hutbeleri, Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesine aykırı değil midir?
2. Diyanet hutbelerinin **CEDAW** ve Türkiye'nin taraf olduğu diğer uluslararası sözleşmelerdeki "kadınlara karşı ayrımcılığın yasaklanması" hükmüyle açıkça çelişmesi karşısında Bakanlığınız hangi adımları atacaktır?
3. Kadınların yalnızca "annelik, eşlik ve iffet" rollerine indirgenmesi; LGBTİ+ yurttaşların "fitrata aykırı" olarak yaftalanması, **nefret söylemi** değil midir? Bu konuda herhangi bir soruşturma açılması düşünülmekte midir?
4. Diyanet hutbelerinde yer alan bu söylemler, Türk Medeni Kanunu'nun eşitlikçi hükümlerini ve kadınların boşanma, nafaka, miras gibi yasal haklarına bir saldırı değil midir?
5. Kadınların eşitlik ve özgürlük taleplerini "küresel lobilerin oyunu" diye yaftalayan, sanatsal faaliyetleri "teşhircilik" olarak kriminalize eden hutbeler, Anayasa'nın 90. maddesi uyarınca üstün sayılan uluslararası insan hakları normlarına aykırı değil midir?
6. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bütün sınırları aşarak kadınların temel haklarını hedef alan nefret hutbelerine karşı, Bakanlığınız herhangi bir inceleme başlatacak mıdır?
7. Türkiye'nin dört bir yanında kadınların yaptıkları suç duyuruları dikkate alınarak açılmış soruşturmalar mevcut mudur?